

Kan kvinners høyere sykefravær forklares med kjønnsforskjeller i helse?

Ivar Lima

Analyseseksjonen i Arbeids- og velferdsdirektoratet

Kvinner har i gjennomsnitt betydelig høyere legemeldt sykefravær enn menn, også når en ser bort fra sykefraværet til gravide. Selv om det er forsket mye på kjønnsforskjellen i sykefravær, er mye av forskjellen fortsatt uforklart. Forskning har blant annet avkreftet at kjønnsforskjellen i sykefravær skyldes at kvinner jobber i mer belastende yrker.

Kvinner og menn har ulik biologi og fysiologi, og det er godt dokumentert at det på flere områder er betydelige kjønnsforskjeller i sykdomsrisiko. I dette paperet spør jeg om noe av forklaringen på kvinners høyere sykefravær er kjønnsforskjeller i helse. For å svare på dette bruker jeg først registerdata om legemeldte sykefravær som ble avsluttet i 2019 og beregner hvilke diagnoser som bidrar mest til kjønnsforskjellene i sykefravær. Deretter går jeg gjennom medisinske kunnskapsoppsummeringer fra Norge og andre land og undersøker hva disse sier om kjønnsforskjeller i sykdomsrisiko for samme diagnoser.

Analysen viser at kjønnsforskjellen i sykefravær i stor grad skyldes at kvinner *oftere* enn menn er sykmeldt med diagnoser som medisinsk forskning viser at kvinner rammes oftere av enn menn. Dette gjelder blant annet lidelser som klinisk depresjon og angstlidelser, nakke- eller skuldersmerter, kronisk tretthetssyndrom, fibromyalgi, migrene og hodepine, betennelsestilstander og autoimmune lidelser. Jeg finner også at flere kvinner enn menn er sykmeldt med kreft, og at dette bidrar til kvinners høyere sykefravær.

Kjønnsforskjellene for flere av disse lidelsene, som for eksempel depresjon, angstlidelser og migrene, oppstår i ung alder, før man etablerer familie og før man begynner å jobbe i lønnet arbeid. Dette indikerer at deler av kjønnsforskjellene i helse handler om lidelser som kvinner rammes oftere av uavhengig av arbeidsliv og familieliv, og at kjønnsforskjellene i sykefravær delvis kan forklares med biologisk gitte kjønnsforskjeller i sykdomsrisiko.